

סימן קפג

הקדמה

1. מה החילוק בין נדה לזבה.

תשובה: נדה (ויקרא פרק טו פסוק יט) "ואשה כי תהיה זבה, דם יהיה זבה בבשרה, שבעת ימים תהיה בנדתה".

זבה (ויקרא פרק טו פסוק כה, כח) "ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה, כל ימי זוב טומאתה כימי נידתה תהיה טמאה היא" "ואם טהרה מזובה, וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר".
ומצינו ד' חילוקים.

- א. נדה רואה דם בזמן שאמורה לראותו משא"כ זבה.
- ב. נדה נטהרת לאחר שעברו ז' ימים מתחילת ראיית הדם ובלבד שפסקה לראותו משא"כ זבה שצריכה ז' נקיים לגמרי.
- ג. נדה לא טובלת ביום אלא בלילה משא"כ זבה שמותרת לטבול ביום ורק לא לשמש עד הלילה.
- ד. נדה אינה צריכה להביא קרבן משא"כ זבה שצריכה להביא קרבן ביום השמיני.

סעיף א

2. מה ההגדרה של נדה או זבה.

תשובה: בגמ' (נדה עב:) אחד עשר יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני. ומצינו בזה ב' דעות.

- א. **לרמב"ם** כל שבעת הימים שנקבעה לה וסת בתחילתן הם הנקראים ימי נדתה שראויים לנדה בין ראתה בין לא ראתה, וכל אחד עשר יום שאחר השבעה הם הנקראים ימי זיבתה וכך לעולם, אא"כ הפסיקה הלידה או עקרה וסתה ליום אחר.
- ב. **לרש"י והטור** אינה חוזרת לימי נדתה אלא עד שתשב שבעה נקיים, וימי זיבתה זה רק באחד עשר יום שסמוכים לשבעה שראתה בהם דם נדה.
והנפק"מ בכה"ג שראתה ביום הראשון לוסתה ואח"כ ראתה רק ביום כו' לראייתה.

א. לרמב"ם נקראת זבה.

ב. לרש"י נקראת נדה.

3. מה החילוק בין זבה קטנה לזבה גדולה.

תשובה: זבה קטנה כגון שראתה דם יום אחד או שני ימים בלבד בימים שראויים לזיבה והדין צריכה לפסוק בטהרה ולשמר כל הלילה בטהרה ואח"כ בבוקר יכולה כבר לטבול, ומ"מ לא תשמש¹ שמא תראה דם ותסתור את טהרתה וזה נקרא שומרת יום כנגד יום.

זבה גדולה כגון שראתה דם שלושה ימים רצופים בימים שראויים לזיבה והדין צריכה לספור ז' נקיים ויכולה לטבול ביום השביעי בבוקר, ומ"מ לא תשמש על הלילה שמא תראה ותסתור.

4. האם זבה מותרת לטבול ביום השביעי.

תשובה: בגמ' (יומא פח.) הזב, והזבה, וטמא מת, טבילתן ביום.

ובמשנה (מגילה כ.) שומרת יום כנגד יום, לא תטבול עד הנץ החמה, ובדיעבד אם עלה עמוד השחר, כשר.

ובגמ' (נדה עב.) ושזין ב"ש וב"ה בטובלת לילה לזבה שאינה טבילה, פי' אם טבלה בליל השימור ומשום דשימור לילה לא חשיב שימור אא"כ שמרה מקצת מהיום, אבל בוודאי שיכולה לטבול אח"כ בין ביום ובין בלילה מהתורה.

ובגמ' (נדה יז:) א"ל ר' פפא לרבא מכדי האידנא כולהו ספק זבות שוינהו רבנן ליטבלינהו ביממא דשביעאה, משום דר' שמעון דתניא "אחר תטהר" אחר לכולם שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם, ר' שמעון אומר אחר מעשה [טבילה] תטהר, אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי ספק [שמא תראה ותסתור].

ומצינו ג' דעות בפי' דברי הגמ' 'אבל אסור לעשות כן'.

א. לרש"י והתוס' קאי על הטבילה שאסורה לטבול ביום השביעי.

ב. לרמב"ם קאי על התשמיש שאסורה גם אחר הטבילה ומ"מ לכתחילה אסור לטבול ורק בדיעבד עלתה לה הטבילה.

ג. לרז"ה (מובא בב"י עמ' קעד) מותר לטבול ביום השביעי אפי' לכתחילה, כיון שזה חשש רחוק שמא היא זבה שמא תשמש ושמא תראה ותסתור.

1. ולפי"ז לכאורה קשה למה מברכת על הטבילה ולא חיישינן שמא תראה ותסתור, והתוס' (ד"ה וספרתם מנחות סה:) אומר דזבה לא מברכת על ספירתה מחשש שמא תראה ותסתור, ובאבני נזר (יו"ד סי' רג) כותב דבאמת לא תברך על הטבילה מבעוד יום אבל האחרונים חולקים דלא דמי לזבה כיון שאחר ז' נקיים כבר הוחזקה בטהרה אלא שכלפי איסור כרת עדיין חיישינן שמא תראה ותסתור, וכ"פ בטה"ב (עמ' תפו) דיכולה לברך.